

Preus de suscripció

LLEIDA

Any. . . . 3 pessetes.

Semestre . 1'75

FORA

Any. . . . 4 pessetes.

Catalunya

PERIÓDIC CATALÀ

Redacció i Administració

Carrer del Carme 3-1.er

Anuncis, esqueses, comunicats i reclams a preus convencionals.

VOLEM l'unió dels catalans per conquerir l'autonomia integral de Catalunya

Añy I — Núm. 13

SORTIRÀ ELS DIJOUS

Lleida 22 de Juny de 1916

Barcelona 7 Juny de 1640! "CATALUNYA TRIOMFANT-TORNARÀ A SER RICA I PLENA....."

El teu present esplendit es de nou temps aurora tot sonniant fulles lo llibre del passat; treballa, pensa, lluita; mes creu, esperà i ora; qui enfonça o alça l's pobles es Deu, que'l s'ha creat

J. VERDAGUER

FELIP IV

Idea general del sige y del regnat

En el sige 17 la tendència avasalladora del principi unitarista representat en els monarques que residien en el centre d'Espanya, fomentada per la plaga del favoritisme que fa desapareixer la acció personal del rey, substituint per la voluntat d'un ministre orgullo; se troba cara a cara ab les seculares institucions de la llibertat catalana, y del encontre resulta una tremenda guerra, de la que si no'n surten aquelles vensudes, quedén commuguts llurs fonaments.

Aumentant cada dia el poder de la Fransa, pera la qual comensa una era d'esplendor quant s'inicia la decadència d'Espanya; la antigua lluita entre les dues nacions trasllada son camp a Catalunya (1640-1697), que'n sufreix els efectes de una manera immediata, quedant mitjapartida y abatuda. Y es tan cruel la sort de nostra patria, que tots els sacrificis que en la guerra s'imposa, sols serveixen pera fer més fonda la divisió entre les dues parts de son territori, que ja may més han de veures unides; puig quan batalla a favor de Fransa, fomenta les secretes pretensions d'aquesta, de portar sa frontera fins més engà del Rosselló; y quan combat en pro d'Espanya contribueix a equilibrar els dos poders y á fer arribar el dia en que s'imposi la pau, de la que'n ha de sortir forzosamente la separació del Rosselló y de part de Cerdanya del recés de la lla. catalana.

Amés d'eixes causes generals que determinen la decadència de la nacionalitat, n'hi ha de particulars que afecten a sa vida interior y a sa riquesa. Lo bandolerisme que contribueix a fer despoblar el territori y disminuir el treball, va creant un esperit excessivament belicós que exploten, ara uns, ara altres, els grans enemics de Catalunya; y la falta dels anticoms mercats d'Orient, per la variació de les corrents comercials que's dirigeixen ara cap a les Indies occidentals, s'ajunta ab les destrosses de la guerra pera precipitar la perdua de la producció del país.

Felip IV y lo comte-due d'Olivares. El rey á Barcelona

Catalunya, desd'el començ del regnat de Felip IV (1621-65), se trova enfrot d'un privat, lo comte-duch d'Olivares, D. Gaspar de Guzmán y Pimentel, qui era la més viva personificació del esperit antitètic al que en ella imperava (1) Home enlayrat depressa, ab tot l'orgull de rasa, no havia de fer més que dificultar les qüestions que s'suscitesen entre la regió catalana y'l centre de reyalmes d'Espanya, precipitant el rompiment que de temps venia preparantse. Per això, ja des de principi, foren difícils d'arreglar las de jurament del virrey, que no era estrictament legal no havent jurat lo monarca; mes al cap de quatre anys se logrà que'l Rey vingués á Barcelona (25 mars 1636) comensant als tres dies las Corts, que ja ho eran sols de nom, per el que hem indicat respecte la precipitació de les deliberacions. Aquesta vegada ni hi valgué la pressa, puig lo Rey parí de Barcelona casi sobtadament lo 4 de Maig, deixant las Corts en un estat anormal, que complicaven les ilegalitats dels representants del monarca.

Pretensions de nous impostos Carestia

De res serviren pera aturar el malestar de la terra la visita, ni les Corts (2); l'empobriment del país y la

(1) Les aspiracions de sa política en aquest particular se condensen en lo que aconsellava al Rey ja al principi de sa privanza: «Tenga V. M. por el negocio mas importante de su Monarquía el >hacerse rey de España; quiero decir, Señor, que no se contente >V. M. con ser Rey de Portugal, de Aragón, de Valencia, Conde de >Barcelona, sino que trabaje y piense con consejo maduro y secreto, >para reducir estos reinos de que se compone España al estilo o >leyes de Castilla, sin ninguna diferencia.»

Memoria citada y extractada per CÁNOVAS DEL CASTILLO en los

Estudios del reinado de Felipe IV, t. I, p. 56 y següents.

(Nota del Autor).

Pera assolir aquestes aspiracions consellava el Compte-Duch a Felip IV «tres caminos a ejecució»: el primer y más eficaz, crear entre unes y otras províncies los dobles vinculos de la sangre y del interés, per medio de los matrimonios entre si y el fomento de la reciproca contratació mercantil; el segundo, per la fuerza, estando S. M. bien robustecido con una gruesa armada y bien disciplinadas las armas del ejército provincial; el tercer por la habilitat y el engaño, yendo el Rey en persona a dichos reinos y haciendo que se ocasionasen durante su residencia en ellos, algunos tumultos populares, con cuyo pretexto se procedería a la ocupación militar para reprimirlos, y entonces a título de nueva conquista, asentar y disponer las leyes en la conformidad de las de Castilla. (JUAN PÉREZ DE GUZMÁN en son article de la revista de Archivos, Bibliot. y Mus. (Agost y setembre de 1904) titulat: «La labor politico-literaria del Conde-Duque de Olivares»).

(2) Que aquest malestar era molt fondo, y que sa intensitat trascendia al antagonisme ab lo poder central, ho prova el que en las connexions que hi hagué a Barcelona en 1629 en las quals lo poble lluità ab los soldats de las galeras, se cridava sempre: «Visca la Patria! Visca la terra! y ho confirma l'commentari que l'cronista coetani MIQUEL PARETS «de los muchos sucesos dignos de memoria que han ocurrido a Barcelona y otros lugares de Cataluña». Memorial histórico español, Madrid, 1888) posa al final del capitol 21 en que tracta d'aquests fets, dihen: «Lector mio, en estos lances te aconseja mierto caudal que hayas la cossión de tu parte en ellos, aunque sea para apaciguar los ánimos, «porque si eres de parte de tu Rey, como debes, expones á riesgo con el vnglo y de morir a manos de un tumulto; «si eres de parte de la patria, te expones á la indignación de tu Rey...».

Els quatre pals de sang

Jo tenia en la muntanya un castell enmarletat, que n'era'l rei de la serra, i n'era'l rei de la vall,

En ell mos pares guardaven, de llurs avis heretat, un panyo grog i vermill i llistat per quatre pals.

Mes el drap era d'or fi i los pals eren de sang, de la sang de un noble comte el Pelós anomenat.

¡Ai, Castella Castellana, no t'hagués coneugut mai! «El gonfanó de les Barres», deien els uns al passar; altres deien: «El pendó de les quatre llibertats».

Perqué los pals eren quatre i eren quatre les senyals, essent cada barra un símbol, essent un nom cada pal.

Dret se deia lo primer, i lo segon Llibertat; Justicia era'l nom del terc, Industria lo nom del quart.

¡Ai, Castella castellana, no t'hagués coneugut mai!

El pal del Dret trossejaren aquells que en Casp congregats a la llum quedaren cegos per les prédiques d'un sant.

La barra de la Justicia sota la llosa restá d'una tomba on se llegeix:

Carles de Viana aquí jau

I els canons de Felip quint deixaren la Llibertat soterrada entre les runes de Barcelona fumant

¡Ai, Castella castellana,

no t'hagués coneugut mai!

Si lo drap d'or de mos pares n'es avui un esboran; si en la torre del castell no hi tinc el pendó arborat;

si al peu dels marlets en runa sols ressonen entre plants les llastimeres sparses del trovador català;

si ja sols me'n queda un de mos quatre pals de sang, es per tu, la de les torres i dels lleons afamats.

¡Ai, Castella castellana.. jai si'm trenques el quart pal!..

+ VICTOR BALAGUER,
Ministre d'Espanya.

mimbra del comerç s'accentuava cada dia; y per compte de veures un aliví de part del govern del Rey, creixia la amenassa de nous impostos, si aplicats en altres regions d'Espanya, may vistos a Catalunya, com lo del *quint*; y'l restabliment d'altres antics com el dels *fogatges*. La política emprada per lo Compte duch partidaria de la guerra en l'exterior, feya necessaris grans cabals, que ara s'intentaven treure dels països que tenien autonomia, ab lo qual la perfidia conseguida motius de cobrir l'esperit de llibertat si havia resistencia o lograva novas fonts de diners si's pagava.

La situació s'emplitjorà en termes que ab motiu d'una carestia que hi hagué en 1631, s'arribà a pagar lo blat a 12 lluuras la quarta, y en mitj d'aquesta calamitat n'aparegué ja, en formes determinades, altra que havia de causar desgracies innombrables: la dels abusos de la soldadesca en la questió dels allotjaments.

Abusos sobre allotjament

Catalunya, avesada desde antics temps a defensarse a si mateixa ab las maynades de sos señors ó de sus vilas, ó ab lo sometit al pregó del *Princip* namque, no vaya ab gust crehuar son territori per tropes forasteros, ni menys entrar en sus llars y sentarse a sa taula lo soldat, qual llengua y costums de coneixia (1). Mes ara, constituis els exèrcits permanents que's movien á la voluntat del qui manava ob la cega obediència del militar d'ofici, no's volia confiar al Principat l'honor de sa propia defensa; sino que, en vigilias de una guerra ab la Fransa, anaven venint tercys y compagnies compostes de soldats de les terres del interior d'Espanya, qual magresa els llenysa de son si, enduhente per tot cabal sa ingènita superioria; y fo'mats, també, de gente de llunys terres, napolitanos, alemanys, irlandesos, que ab la fam del soldat mal pagat, portaven lo desenfré de qui milita en terra ab la qual no lliga cap llas d'affeció.

Catalunya, donchs, que en tots temps havia sabut resistir les invasions del extranger, anava a trovarse realment invadida per la soldadesca, befada y maltractada en lo més sagrat de son honor, en la immunitat de sa llar y de sa família; y això sense poguer presentar als violadors la punta del arma defensora de la patria, puig aquells soldats eren les tropes de son rey, se deyan defensors de seu propi territori, eren los qui devien mirar més per sa llibertat.

Reclamacions.-L'infant-cardenal Atentats contra 'ls privilegis

Pau Claris

S' iniciaren en 1630 les reclamacions contra 'ls abusos en els allotjaments, que pogueren exposarse directament al rey quant sa segona vinguda á Barcelona, lo 3 de maig de 1632. Ne tingué aquesta altre objecte que legalizar la situació de les Corts comensades l'any 26, a fi d'obtenir donatius; qual presidència delegà en l'Infant-cardenal, sense que arribesssen a tenir verdader terme. L'Infant quedà aquí de virrey, y desde aquest punt comensen decididament els actes y decretos que atauen cada dia els privilegis del pais.

En lo propi any se prohibeix la cobertura davant del Infant, de quel dret gosavan els consellers de Barcelona; aquell mateix preten intervenir en les obres de fortificació que feya la ciutat; mentre en 1633 s'ha de reclamar altra volta contra les malifetes de les tropes reials.

En el començ de 1634 ve una ordre de Madrid pretenen no res menys que Barcelona pagués lo *quint* de totes sus rendes. La ciutat, ab gran coratge, se negà sempre a ensenyar els llibres de comptes, y oposà a tal pretensió son dret antiquissim y may intèrromput. D'enanà l'auxili de la Diputació, vetlladora constant del cumpliment de les lleys; y aquells moguè, també, s'embaixadas al Virrey, ab singular zel, en aquells jorns d'angoixa en que a cada punt sentia 'ls planys dels pobres pagesos y vilatjans que li pintaven les extorsions, robos y violències de les tropes que anaven escampants per el pais com devastadora maluria. Llavors apareix a la escena pública un home que ha de figurar prompte en lloc eminent, Pau Claris; y la primera volta que 'l veyem tressallar, es en una d' aquellas embaixades, per la salut del poble, representant sos drets y pledejant sa causa.

La guerra del Rosselló

El malestar del Principat arribà á tal punt, que fins la guerra ab Fransa que tan temps amenassava, y que volia portar al Rosselló tan Olivares com Richelieu, sembla, no una calamitat, sino un remey. Tothom pensaba que ab un cop decisiu contra la Fransa, vindrà la victòria que milloraria l'estat del pais, fent inútil els exèrcits que 'l delmaven; y que les proves de patriotisme de Catalunya podríen ser part a desarmar a sos enemics de la cort d'Espanya. Malgrat de que ja faya anys que la política francesa trevallava dintre les fronteres del Principat procurant guanyar l'element aristocràtic de les comarques mes properes al Pirineu, y fins valentes

(1) La casa catalana, segons antigiles constitucions, no estava obligada a admetre cap allotjat, sino en cas de que no hi hagués en los pobles quartels, fortalesa o altre classe de allotjaments; y encara llavors sols se devia cedir la tercera part de la habitatció y fins la mitat si era capital o persona calificada; pero no hi havia obligació de facilitar absolutament res mes; i fins la habitatció se considerava que no era gratuita.

Malgrat d'aqueixa excepció s'havia considerat en lo sige XVII extensiva la obligació, sens dubte per contémporius, y apelant al Dret comú, fins a facilitar, amés de la posada, sal, vinagre, foch, lit, taula y servey, devant los soldats pagar tot lo que gastessen pera llur sustento y de llurs cavalls y adzemblies.

COSES DE LLEIDA

Lo nostre Corpus

Gran diada es aquesta per la nostra ciutat. No'n tenim prou amb un sol dia, necessitem tota una vuitada per a celebrar amb goig íntim la festa mes hermosa que l'humanitat podia somniar mai.

Celebrem la presència perpètua del Fill de Deu entre's homes. Va ser tan gran son amor, que per a redimirnos va volgut neixer com nosaltres, patir mes que nosaltres, viure aquesta vida de odis humans hasta'l extrem de sufrir passió, i va volgut morir mort afrentosa crucificat entre dos lladres, per a regenerarnos.

No n'hi havia prou amb això, son amor infinit va vulquer donar al home que com mes i li va donar a n'Ell mateix. Per sempre estarà amb nosaltres fins al fi dels sigles. ¡Quin amor més gran! *Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur: hoc facile in meam commemorationem.*

Ciutats, pobles i poblelets, s'engalanen tan com poden per a rendir en tal diada fervent pleitesia al Amor infinit.

Lleida ha amb tota la gama expressiva d'affects de les multituds, puig lo primer dia es a estil de gran ciutat i després dia per dia tenuim festa de gran vila, de poble gran, i de poblet petit.

En lo dia gran l'homenatge d'adoració fan la gent mes enlairada de la nostra ciutat. Volten a Hostia Santíssima les primeres autoritats, li dona escolta la Patria en pes simbolista en la bandera, l'exercit escalant per aon ha de passar li va rendir armes. Pero aquest dia no hi se pugut veure mai la correspondencia del poble al amor diví. Potser l'oficialitat de la adoració retreuen al poble, no hi sé; pero, lo cert es que l'espontaneitat del sentiment popular envers del Deu de la Eucaristia, no'l bus queu lo dia gran Busqueulo aquest sentiment fort i alegre, los demés dies.

Lleida ha sis parròquies i cada una d'elles correspon a una barriada ben característica, ben típica. L'una es senyora l'altra es pagesa, menestrala l'una i industrial l'altra, lo que fa que cada cosa de les seues tingue un sagell especial, i mes la festa del Corpus que potser sense adonarsen es la que mes sent lo poble.

Cada Parroquia el seu dia se vesteix de festa, i tots se lluixen, i tot Lleida va a cada una d'elles a fruir del encant que Deu porta a cada una en justa compenetració.

Comença engalanar-se lo carrer Major, després lo Plà, segueix al endemà lo carrer de la Palma, al altre la Rambla de Fernando, al altre lo carrer de Cavallers i per òtim la Plassa.

I er tot arreu la fè del nostre poble surt alegrament a la cara de tots. «E» veu viva i moda en los acataments, en les garlandes de flors en les entrades, en los cubrillits; se sent viva i sorollosa, en les músiques, cants, eueus, tronades i campaneria; deixa rastre de perfum d'incens.

Potser hi ha algú que no sols no'n té de té sino que fins orgullós se riu de la nostra. Compadexim lo, ¡pobre! que n'es de desgraciat. En tots los caires de l'espiritualitat del home la fe es la salvadora, la que ns anima, la que ns conforta i guia en les empreses.

Jo'n tinc de fé, molta, i en tot menys en una cosa que prou voldria recobrarla, la fé en los amics. Tinc fé molt arrelada en Deu, tinc fé en el ressorgiment de Catalunya, tinc fé en Lleida, tinc fé en la restauració de la nostra admirable Seu antiga, tinc fé en mi mateix.

Lleida aquests dies s'hona mostrant sa fé en lo Fill de Deu. No hi tem lo fals Deu ens ajudará a fer Patria que la nostra fé en ella l'ha de salvar.

MANEL HERRERA I GÉS.

VI i XIV Juny MDCCCVIII

Fragment de la poesia «En Pazé»
del malhaurat En Pleyán de Porta.

I diu que Barcelona — passades dues nits
retuts vegé arribar-los — d'un espant estremordits
i quan los que quedaren — del Bruc ne fan esment
encar de pò tremolen
al recordar de Lleida — l'heròic regiment.

Bagé llitat com heroe — deixant al Bruc gravat
per sa immortal memòria — son nom als lleidans grat;
La fé i la patria foren — l'ensenya que'l güia.
si mai l'extranger torna
ja's fills de Lleida saben — a qui han d'imitar.

AVANS I ARA

Recorts plaents de passades glories de la catalana nissaga volegen per sobre de tots les lluites i novelles esperances. Si el nostres avant-passats foren víctimes de les mes crudels i continuades persecucions la sang generosament vessada per nostres mes o menys anònims martires de nostra Patria, en defensa de les antigues llibertats, no caigu en terra infecunda. Desaparegueren els persecutors dels segles llunyans i si moltes vexacions sofriren els catalans d'aquelles èpoques, també els successors dels enemics d'allavars, desitjaren alguna ve-

gaduca nostra terra quedés sembrada de sal, però els sortí malament lo compte i al contrari per tot sorgeixen cada dia noves esperances d'una era de benauransa.

Procurém que nostre lema sie la perseverança en prò de l'unió i que nostres accions sien ben decidides per a conseguir lo que 's pretén, procurant dignificar cada dia més lo llegat de Deu i els pares; això es fer, renaixer l'esperit català en totes ses manifestacions com son la llengua historia, dret i costums de Catalunya.

JOSEP BORRÀS CERVERA.

L'ESQUEIX

Del vell arbre de la Patria
un esqueix volém plantar
es l'esqueix de l'Esperanza...
Tant debó puge arrelar!
De bona llevor va fer-se
i bona la empeltarà;
si trassuts sabé plantar-lo
ja 's farà.

Les plantes escanyoloides
van a risc de no arrela
mes, l'esqueix de l'Esperanza
be prou que rebor'lara
Bons pagesos de la terra,
cad'un d'ells el regarà
si l'oruga vol furgar-hi
ja 's treurà.
I l'esqueix, com per miraclo
ja crescut, arbre 's farà,
i una hermosa florescència
donarà

Serà gran la capsalada
i a tot hora s'estendrà
quan la flor caigui de l'arbre
llavors l'arbre granarà.

**

Bons pagesos, que s' esclafi
lo pugó si'l vol matà ...
Es l'esqueix qu'ha de fer l'arbre
de demà
l'arbre altiu que dolces ombres
temps a vindre 'ns donarà,
l'arbre hermós que 'ls fruits de vida
portarà.

Cops d' aixada si l'oruga
enfilant-si 'l vol migra!

J. AYNE RABELL.

Per la llengua Catalana

L'Associació Cultural Catalanista ha rebut de N'Emmanuel Brousse la següent carta:

Sr. President de l'Associació Cultural Catalana de Lleida.

Honorable Senyor:

Grans mercés pel vostre agraiement, amb la meva gratitud i simpatia.

Català, he volgut honrar lo que Catalunya té de mes sagrat i característic: la llengua nostra.

Rebeu, honorable senyor i distingit amic, la meva estreta de ma i'l testimoni de la meva mes alta consideració.

E. BROUSSE,
Diputat català pels Pirineus Orientals.

Paris-14-6-1916.

Les fogueres catalanes

Com tots els anys, la nit de S. Joan, s'encendrían en diversos cimals de nostres montanyes. Son lo que En Maragall digué: «Les fogueres catalanes — ja flamejan dalt del cim; son les flames sobiranies — d'aquell foc que tots tenim.» Que sien l'imatge visible dels nostres entusiasmes i de nostra fé! Qu'aquesta manifestació serena i seria-sa com la nostra rássa, que's fá en plena pau de la nit i sota l'immensa volta del cel, qu'aquestes llengues de foc se parlin les unes amb les altres, omplint l'aire d'ardor juvenil i fent ofrena dels perfums que bròllin de la llenya com nous alés de vida.

Que'l nostre anhel s'enlairí en muda pregaria, solzament interrompuda pe'l bategar unísson dels cors, fins a les serenes regiòns lliures eternalment dels terrèns rencors, dont presideix la armonia i la summa deslliuransa.

JORDI PONS I RAFOLS.

La Sacra forma

Tu que nadu de la terra ets blat, i ets el bell cabal de l'existència; tu que per arreu fàs gentil presència, com el mes gran ser creát!

A tu un jorn per ser mes bell, el bon Jesús amb tu es purifiquet, tu ets el cós que vivifiquet, quan l'ànima es marida amb Ell.

Tu ets blat, fill de natura, tu ets l'aliment que'n fa fretura i tu, demunt de l'ara consagrati, ets Deu.

RAMON FONTANALS

NOTICIES

Així dijous celebra «El Liceo Escolars» a les 11 del matí la segona Assamblea d'ex-alumnes i l'inauguració de l'exposició de treballs escolars, a quals actes hem sigut invitats per la direcció de aquell Centre d'Ensenyança. Agraim l'atenció tot desitjant que resulten ben esplendits i lluïts los actes a realitzar.

Lo diumenge cumpliren vinticinc anys de la mort d'aquell bon lleidatà, que's dugué Josep Pleyán de Porta. Casi tots los seus escrits se refereixen a assumptes lleidatans: ell es lo primer i l'únic que ha publicat un conjunt d'història de Lleida, que ha servit d'orientació a tots los qui han volgut, després d'ell, aportar-hi els seus esforços. Bona part de la seua vida fou dedicada a l'enaltiment de la seua patria. Com català fou també dels qui seguiren les petjades del nostre gloriós renaixement, escriptint en nostra llengua i contribuint a la formació d'entitats patriòtiques, com l'Associació Excursionista.

Fou un bon català i un bon lleidatà. Recorde'm-lo amb respecte i amor.

Caixa d'Estalvis i Monte Pio de Lleida. El resum del balans setmanal que acaba en lo dia d'avui es com segueix:

Ingresos o cobros: Imposicions, reembols de préstecs i cobros per tots conceptes: 14.935 pts. 35 cts.

Sortides o pagos: Empenyos, reintegres a imponents i pagos per demés conceptes: 6.109 pts. 66 cts.

Llibretes noves, 5.

Lleida 18 de Juny de 1916. — Lo Director, Ramón Felip Galicia.

Lo dilluns que ve, a instància del President de la Diputació, se reunirán, en el Palau provincial, representants de aquella Corporació i del Municípi, de l'Institut general i tècnic i de la premsa, per a tractar d'un assumpte relacionat amb lo projecte de construcció d'un nou edifici per a Institut provincial, que prou se necessita. Hem sigut invitats i prometem assistir-hi.

Lo Rector de l'Universitat de Barcelona a petició de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i previ informe favorable del Claustre de professors, ha autoritzat l'instauració a l'Escola Normal de Mestres de Lleida d'una càtedra lliure i gratuita de Llengua Catalana a càrrec del Bibliotecari de l'Institut N' Enric Andreu i Valls.

Aquesta càtedra començarà a ser explicada desde el mes d'Octubre vinent.

Caixa de Pensions per a la Vella sa i de Estalvis.

Lo capital d' els imponents de la Caixa de Pensions per a la Vella sa i d' Estalvis, era en 31 de Maig prop pasat, de vinticinc milions de pesetes, essent 71.204 les llibretes vigents.

D'aquestes corresponen 2556 a la Sucursal de Lleida, representant un capital de 1.200.000 pesetes.

Mercat de Lleida

Arròs, cotisiem:

Benlloch	00	si'l de 100 ks.	51 pts.
	0	» 100 »	52 »
	1	» 100 »	53 »
	2	» 100 »	54 »
	3	» 100 »	55 »
	Extra	» 100 »	62 »
Bomba especial	» 100 »	63 »	
	primera	» 100 »	68 »
	Extra	» 100 »	74 »

Bacallà: Llibre superior crescut los 40 ks. 72 pts.

» m' jà. » 40 » 68 »

Noruega primera » 40 » 64 »

Cale: Puerto Rico extra, lo kilo a 4'15 pts.

» Hisenda » » a 3'85 »

» Poble » » a 3'70 »

Carbur: Berga A lo kilo a 0'46 pts.

» B » » a 0'48 »

Conserve vegetals: Tomata, ej de 50 pots 13 ptas.

» 100 » 16'50 »

Pebrot	» 50 »	19'	»
	» 100 »	22'50	»
Pésol	» 50 »	25'	»
Sanfaina	» 50 »	17'	»
Pressec	» 50 »	26'	»
Pera	» 50 »	25'	»
Carxofa	» 50 »	23'	»

Llet condensada: Marca «Lechera», ej de 48 pots, 45'50 ptas.

Mongetes: País superior, los 100 kilos, 64 ptas.

Paper envoltori: Bala de 10 resmas, 31 X 43 a 12'50 ptas.

Pebre en grà: Singapor, lo kilo, 5 ptas.

Sosa càustica: Barrils de 300 k. los 100 kilos 80 ptas.

Sardines en casco:

Viveros 40'46 ptas. miler.

Andalusies 36'42 » »

Sigrons:

Farmacia i Laboratori

DE

F. SATORRAS

Oxígeno—Injectables—Anàlisis—Ortopèdia (Braguers)
Aigües minerals—Especies nacionals i estrangeres

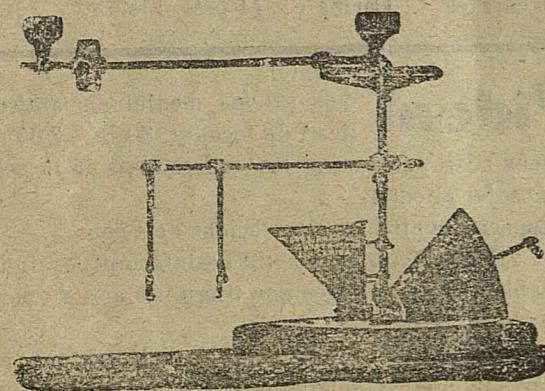
Borges Blanques

Fonda CENTRAL ****

DE FRANCESC BARDIA
BORGES BLANQUES

FARMACIA I LABORATORI DE **XAVIER JAQUES**

Major, 62 — Lleida

Fundició de Ferro

Construcció i reparació
de

MAQU'NES

Viuda de Josep Saponts

Despatx: Rambla de Ferrán, 32 -- **LLEIDA**

Sabateria de **Miquel Gasol**

Gran assortit de calçat de tota classe i per a tots els gustos.
Especialitat en la mida. Diputat Maciá, 2 = Borges Blanques.

CASA GOMÁ

ASTRERIA

Lleida

Comerç de Teixits i NOVETATS **DOMENEC VALLÉS**

Plassa Constitució, 20 BORGES BLANQUES

Secció especial en confeccions, últims MODELS.

La casa que ven mes barat

COMERC de teixits i taller de confeccions de tots menes de **RAMON BOSCH**

15 = Diputat Maciá = 15 Especialitat en gènres

blancs i negres. Novetats. Gènres de punt Llenceria panyeria i magatzém de sabates :: BORGES BLANQUES

Calsats Moderns

JOSEP BORRÀS

PREU FICXE

Constitució, 2.º - LLEIDA

Sempre novetats

Sempre objectes d'art

Sempre articles escullits

Casa Lavaquial

Paheria, 14

Lleida

ALERTA PAGESOS!!

LOS DIABLES i BATEDORES de moltes classes, sense cap dupte son les millors, econòmiques, lleugeres, les de mes rendiment, de mes duració, còmodes, gasten la meitat de la forsa de totes les demés conegeudes; se venen al comptat i a plàcos a la casa de

Vicent Farré

Carrer de Ramón Soldevila,
darrera del col·legi dels germans Maristes

Lleida

Confiteria da Nemesi Vilalta

Carme, 5 : : BORGES BLANQUES

DOCTOR H. TORRES

Ex alumne intern del Hospital de Santa Creu de Barcelona Delegat a Lleida, del Patronat de Catalunya contra la tuberculosi

Visita especial de Medicina interna
Vies urinaries

matí de 11 a 1
tarde de 8 a 9

Perxes de Baix 10
LLEIDA

Anis MOR

* * LLEIDA * *

Camiseria IBARS

Lleida

Magatzems de Cristall,

Llosa i Porcelana de

Joan Aixalá

Plassa Constitució, 5

Borges Blanques

Fàbrica de Taules de Billar
MANEL SANCHÉZ

REPARACIONS DE TOTES CLASSES DINTRE
I FORA LA CAPITAL. EXPORTACIÓ PER TOT
ARREU: — Venta a plàcos i al comiat.
Barbarà, 12. — BARCELONA

DIRECCIONS

BORGES . . . . . Carrer San Sebastià, 12.
JUNEDA . . . . . Castellidans (a cal Chatet).
ARBECA . . . . . Juan Vidal, 8. — R. Segarra (a) Chafat.
FIORESTA . . . . . Estació.
VINAIXA . . . . .
VIMBODI . . . . . Arrabal de Lleida, 14. — J. Jaballí.

BARCELONA. Carrer de les Magdalenes, 17

Joan Bergós

i Enric Borrás Melgosa

Corredors de Comers

Lleida